

MITEN TUTKIA JUOMISEN LUOKKAEROJA?

Antti Maunu

erityissuunnittelija

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry / AMIS - Arjen ammattilaiset/

9.5.2012

ESITYS

Kolme tapaa tutkia juomisen luokkaeroja

--taustaoletukset ja tulokset

--yhteiskuntapoliittinen sovellettavuus ja relevanssi

1. Väestötason korrelaatiot

*Kvantitatiiviset aineistot: Juomatapojen/
alkoholihaittojen erot SES:n suhteen

--Juomatavoissa eroja

--Haitat kasautuvat alempiin SES:iin

*Poliittinen relevanssi: Sosioekonomiset
terveyserot

1. Näkökulman rajat

*Erojen logiikka, merkitykset ja vaikutukset itse *toiminnan* tasolla avoin kysymys

*Ei näkemystä siihen, kuinka eroihin voi vaikuttaa

*Mitä on ”sosioekonominen”?
=> *sosiokulttuuriset erot*

2. Luokkaerot statuseroina

*teoria luokista yhteiskunnallisina statusasemina & laadulliset aineistot

--Bourdieu: distinktio (keskiluokka)

--Birmingham: 'learning to labour' (työväenluokka)

*relationaalinen & hierarkkinen lähestymistapa: erot syntyvät suhteessa toisiinsa ja ovat arvovarautuneita ylös- ja alaspäin

2. Näkökulman rajat

*kulttuuri = kauppasota?

*negatiivinen identiteetti: Olemme sellaisia, että emme ole ainakaan tuollaisia

*tarkastelee pikemminkin luokan tuottamisen mekanismia kuin luokkaerojen sisältöä

*illustraation vaara – kertooko enemmän todellisuudesta vai valitusta teoriasta?

*käytännön sovelluspotentiaali?

3. Luokat yhteisöinä

*yhteisön perusta on moraalinen

*rituaalit ovat yhteisön ylläpidon tekniikoita

*ryhmät juovat niin kuin niiden mielestä on hienoa juoda

*horisontaaliset erot hierarkkisten sijaan

<i>Koulutusaste ja paikkakunta</i>	Sosiaali- ja terveysala	Talous- ja hallintoala
<i>Ammattikorkea, Helsinki</i>	6 haast. (2 nais-, 2 mies- ja 2 sekaryhmää)	6 haast.
<i>Yliopisto, Helsinki</i>	6 haast.	6 haast.
<i>Ammattiopisto, Helsinki</i>	6 haast.	6 haast.
<i>Ammattiopisto, Satakunta & Kainuu</i>	6 haast.	6 haast.

Oli tällöinen helsinkiläisporukka sekä tyttöjä että poikia [-] ehkä vähän tällösi snobei [-] joiden juhannussuunnitelmat ihan viime hetkellä muuttu ja ne päätty semmosten puolituttujen [-] mökille Järvi-Suomeen, jonnekin pikkupaikakunnalle.

Siellä sitten syödään hyvin ja grillaillaan ja pelataan kaikkii ihanii seurapelejä ja kaikki juo sivistyneesti laseista [-]... saunotaan ja uidaan [-] ja kukaan ei oo liian kännissä kaikilla on tosi hyvä fiilis. Sit kaikki päättää yhdessä lähteä lavatansseihin kirkonkylälle.

Lavatansseissa [-] nää paikalliset opettaa [niille] lavatansseja... Tyttöillä on kukkamekot päällä, ja tota, Liisa Helsingistä sitten tapaa paikallisen Maunon, ja Mauno tanssittaa Liisaa ja osaa viedä...

Ja Mauno kyysää tän [Liisan] pyöränsä tangolla tällä etutangolla sieltä, takaisin mökille niin että Liisan kukkahame liehuu, ja sit ne jatkaa yhdessä kaikki sitä hauskanpitoo mökillä... Koko ajan juodaan vähäsen mutta sillain ihan maltillisesti ja, sitte, Mauno ja Liisa soutaa yhdessä, viereiseen saareen, ja Mauno soutaa ja Liisa siinä onnellisena istuu ja siel on vähän usvaa... Sit ne menee yhdessä istumaan kalliolle katsomaan auringonnousua ja kuuntelemaan lintujen laulua ja, ei ole hyttysiä ei ole pissahätää, Mauno laulaa Liisalle ja hetki on todella kaunis, näin... [-] Ja kamera loittonee (nauraa)

Tyttöporukalla on pikkujoulut ja kaikki ottaa kohtuudella ja kaikilla on hauskaa, kukaan ei ole missään örvelökännissä tai näin. Sitten vähän laittaudutaan yhdessä baaria varten ja sitten baarissa tanssitaan ja pidetään kivaa yhdessä. Lopussa kaikki saavat ihanan miehen itselleen ja aamulla ei ole yhtään paha olo.

Luokkakulttuurien erot

*Keskiluokka: Minä-projekti, jatkuva kasvu ,muutos ja itsensä kehittäminen. *Mosaiikki-mentaliteetti*

*Työväenluokka: Hyvä arki ja pärjääminen tavallisessa elämässä. *Pesukone-mentaliteetti*
(Tolonen 2008; Basil Bernstein)

*Rajalinja kulkee ammattikorkeakouluopiskelijoiden sisällä

Mentaliteetit ja juomisen haitat

*Työväenluokan elämäntapa toisteisempaa: Juomisesta voi tulla tärkeä rutiini

--monipuolisuus ei tärkeää: Korjaavien rutiinien puute

*Nykyinen terveysdiskurssi korostaa yksilön kykyjä ja valmiuksia

--ei niin relevanttia työväenkulttuurissa

Antti Maunu (2012): *Ryypämmällä ryhmäksi?
Ehkäisevän päihdetyön karttalehtiä nuorten ja
nuorten aikuisten juomiskulttuureihin.*
Helsinki: Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry.

